

Het Sliedrechts Dialect (468)

KRINGLÔÛP

Amper honderd jaer geleeje toe wier d'r in ons durrep bekant allêên mor Slierechs gepraot. Enkelt d'n domenee, de netaoris, d'n dokter, d'n burgemeêster en meschie 'n stellechie amtenaere die d'r aaige 'n bietjie meer dan rechtv'ruit vonge, sprakke Aalgemêên Beschaofd Nederlans.

D'r wazze d'r trouwes genogt die dà nie êêns hêêmel goed konne en d'r aaige op tie menier onstaarefelijk belachelijk maakte deur Slierechse worde zôô te verdraaie dat 't hêêlemael naareges meer op lekent.

Nou is daer ok wel begrip voor op te brenge azzie bevôôbeld hoorde: Bij lêêgeb liep 't Klaaindiepie leeg, d'r bleef mor 'n klaain laochie waoter staon, mor bij sturrem wier de vloedstrôôm hêêg de stoepies in gejoge.

't Slierechs kon zôôlang goed in takt blijve, deurdà me host nooit nie veul vedder kwamme dan d'n dijk en de manne die buitenaf waarekte, wazze aaltijd med 'n ploechie Brijhappers onder mekaor an boord van 'n baggermeule of zuiger, daerdeur was t'r waainig invloed van buitene.

Met te komst van de traain en de Fop Smit boot kregge me de gelegeneghaaid om is wad êênvoudiger naer steeje as Dordt of Rotterdam te gaon en daer namme me kennis van 't faait dà ze daer anders praottende as bij ons. Laeter, toe d'r ok otobusse gonge rij-je en je langsaomerhand van openbaor vervoer kon spreke, gonge de mense van 't zelf ok buite de gemêênte waareke en zôôdoende kregge me steeds meer inweuners die med aandere diejelekte, streeктаole of 't ABN te maake kregge.

Zekers nae d'n oorlog, toe Slierecht grôôterder wier met te nieuwe uibraaidinge, kwamme d'r meer en meer mense van buitene in ons durp weune en die broche ok aamel d'r aaige taoltjie mee. Daer kwam nog bij dà je in de jaere 50 en 60 temet voor achtelijk verslete wier azzie nog plat Slierechs praotte. Veraal de raadio en de tilleviezie he'n d'r veul toe bijgedroge dà me op 'n gegeve ôôgenblik nie êêns meer wisse hoe ovve me bepaalde woorties vroeger in ons aaige diejelekt zeeje, lae staon dà me nog wisse op waffere menier ze geschreve wiere.

'n Jaer of twintig trug is t'r vanuit d'n Oudhaaidkundige Verêêniging 'n stellechie lêêje begonne med aal die ouwe - en veraal echte - Slierechse worde en begrippe op te schrijve en daermee - en daerover - te gaon pubelieseere.

Zo kenne me aamel die stuksies van Korsjonnaos uit te Maarewestreek en de boeksies en de CD van de Diejelektgroep en de praotjies voor Maarewe Raadio en TV .

Die loi zijn nou bezig met 't maoke van 't Grôte Woordeboek van de Slierechse taol en dat is 'n haaidese klus, dà kan 'k ie verzeekere.

Nae jaere verzaomele, bepraote, en nou ondertusse in de kompjoeter invoere, is t' r nò nie veul meer gedaen dan de letter A, dus kè je wel naegaon hoeneer ze bij de Z denke te zijn.

Teunis Redelijkhaaid hoorden 'k onderlest vertelle over 't waarek van de Kringlôôpwinkel. Gebruiksvoorwaarepe of dinger die deur d'n êêne aangeschaft, gebruikt en afgedankt wiere, gaon 'n twêêde leve laai-je bij 'n nieuwen aaigenaer. Ze komme dus nie in de vuller of op te schroothôop terecht, mor gaon bij iemand anders 'n nieuwe toekomst tegemoet.

Azzie dut verhaoltjie goed begrepe hèt, dan zal ie toe motte geve, dat wat ovve die loi van de diejelektgroep aan 't doen zijn ok med 'n kringlôop te maoke hèt. Allêên, heulie doen 't nie mè twêêdehanse, afgedankte spullechies, snuisterije of andersoortige rommeltjies, mor med iets wà je nie kan vastpakke om is te kijke of 't nog gaef of beschaedigd is: de Slierechse taol.

Honderd jaer geleeje nog volop in gebruik. Daernae langsaomerhand 'n bietjie in ongebruik en uit te graosie geraakt, mor gelukkig genogt nie hêêlemael afgedankt of weggegooid en nou, juist deur 't waark van dien Oudhaaidkundige klup, weer volop in de belangstelling.

As dut gêên goed vôôbeld van kringlôop is, dan weet 'k 't nie meer.

We mo'n d'r hêêl zuinig op zijn. Aai'lijk zouwe me 't motte koestere en dà zou iederêên is beterder motte begrijepe. Dut is ommers Culterêêl Aarefgoed. 't Is allêên jammer dà zo waainig mense daer iets van snappe, omdà je 't nie vast kan pakke. 't Is nie zôô tasbaor voor ze as 'n kesteel of 'n pelaais, med aalle pracht en praol. 'n Bietjie raor. Ok azze ze in 't Slierechse Meseum 't êên of aore van vroeger zien, dan slaoke ze krete van bewondering en zouwe ze wille dà ze in de huid van die ouwe mêêsters konne kruipe om zukke mooie dinger te kanne maoke. Neem nou mor van mijn aan: Aal die vakloi en kunstenaers, aal die maokers van die praachtige antieke dinger, die praottende in d'r aage taoltjie en bij ons aan d'n dijk betekende dà gewoon: Slierechs. 't Is mor dà je 't weet!

Huib Kraayeveld

(Huib hèt 't bovestaonde verhaol vleede jaer al is voorgeleeze voor Maarewe Raodio en is intusse zelf ok al weer 'n hêêl hortie lid van de waarkgroep Diejelect. We zijn aarg blij mè z'n posietieve en aktieve bijdraoges! Zet 'm op, Huib! Korsjonno)

P.S. Meer dialect en aandere verêênigingsnieuwchies zijn te vinge op www.historie-sliedrecht.nl

Reacties:

- K. Lissenburg - van Genderen. Weresteijn 72. Tel.0184 – 415368.
- Emailadres: basenkorrielissenburg@historie-sliedrecht.nl

